

Wetenschappelijk bewezen?

Talent identificeren in judo

In het kader van het Vlaams Sportkompas (VSK) worden sinds 2008 jaarlijks screenings uitgevoerd met de bedoeling specifieke sportprofielen te bepalen en zo talent te kunnen identificeren in een specifieke sport. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een generieke testbatterij, waarbij geen balvaardigheidstests bij de judoka's werden afgenomen omdat deze weinig relevant zijn.

Het VSK bestaat uit 4 morfologische metingen zoals gestalte en gewicht, waaruit men al vroeg kan voorspellen in welke categorie de judoka later zal kunnen kampen. Daarnaast worden 9 fysieke parameters geëvalueerd met kracht-, snelheid- en uithoudingstests. Als laatste zijn er ook 3 motorische tests (KTK) die potentieel sportief talent kan onderscheiden. Bij de individuele evaluatie wordt ook rekening gehouden met de maturiteit omdat laat mature judoka's anders minder kans maken om de selectie te halen omwille van een fysieke achterstand.

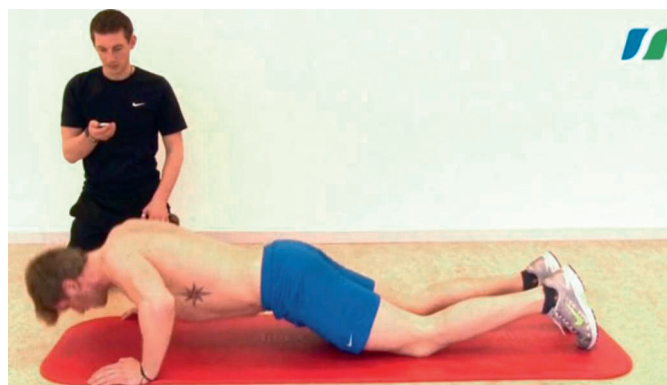
De testresultaten worden omgerekend tot quotiëntscores wat de mogelijkheid biedt om het specifiek judokaprofiel te bepalen. De judoka's worden namelijk vergeleken met de gemiddelde scores behaald door de leerlingen van de topsportscholen over 16 verschillende sporten. Een gemiddelde score stemt overeen met een $Q_{score} = 100$ en de standaarddeviatie ± 15 . Hoe verder de score afwijkt van 100, hoe meer judoka's verschillen van de andere topsportleerlingen en deze eigenschap dus belangrijk blijkt binnen judo.

Tabel 1: Judoprofiel gebaseerd op de gemiddelde quotiëntscores van de topsportleerlingen judo t.o.v. de overige topsportleerlingen (gemiddelde = 100)

Judo talentidentificatie testbatterij	Q-scores jongens judo	Q-scores meisjes judo
Gestalte	89 ↓↓↓	95 ↓
Lichaamsgewicht	97 ↓	99 ≈
Vetpercentage	106 ↑↑	104 ↑
BMI	108 ↑↑	104 ↑
Handknijpkracht	101 ≈	98 ≈
Counter movement jump	100 ≈	93 ↓↓
Knee push-ups BOT2	108 ↑↑	111 ↑↑↑
Sit-ups BOT2	112 ↑↑↑	111 ↑↑↑
Sit and reach	108 ↑↑	101 ≈
Sprint 5m	101 ≈	93 ↓↓
Sprint 30m	101 ≈	93 ↓↓
Snelheid shuttle run	115 ↑↑↑	109 ↑↑
Uithouding shuttle run	97 ↓	99 ≈
KTK evenwicht	107 ↑↑	98 ≈
KTK springen balkje	108 ↑↑	104 ↑
KTK verplaatsen plankjes	106 ↑↑	104 ↑

Zoals blijkt uit de tabel zijn de topsportleerlingen judo kleiner en hebben ze een grotere BMI dan de overige topsportleerlingen. Het belang van een goede rompkraft wordt benadrukt door betere scores op knee

push-ups en sit-ups. De betere lenigheid en beweeglijkheid van de judoka's wordt geïllustreerd door hogere scores voor sit and reach, de drie motoriektests van de KTK en de snelheid shuttle run. Bij de meisjes we vooral op zoek gaan naar kleine, wendbare judoka's met een goede rompkraft.

Sequentiële discriminantanalyses bij de leerlingen van de topsportscholen bevestigen de sport specifieke talentkenmerken die gebaseerd zijn op eenvoudige veldtests. Bij de jongens werden 84,7% van de judoka's als judoka herkend ($r_{can} = 0,388$ met Wilks' $\Lambda = .849$, $p < 0,001$) en bij de meisjes werden 78,7% van de judoka's herkend ($r_{can} = 0,314$ met Wilks' $\Lambda = .901$, $p < 0,001$). M.a.w. de gebruikte veldtests kunnen met een hoge graad van waarschijnlijkheid de judoka's onderscheiden van de andere topsportleerlingen.

Het belang van het ontdekken van sport specifieke talentkenmerken bij het identificeren van judotalent, wordt hiermee aangetoond. Bij de talentidentificatie van jonge judoka's wordt daarom in eerste instantie gezocht naar de jongeren die goed bewegen en die het potentieel hebben om fysiek te kunnen ontwikkelen.

Johan Pion, Gijs Debuyck, Jo De Geyter, Matthieu Lenoir
 Vakgroep Bewegings- en
 Sportwetenschappen Universiteit Gent
 Periode: 2008-2013